

การถอดบทเรียนการดำเนินงานนวัตกรรมในชุมชน ศูนย์เรียนรู้เพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ชุมชนชลประทาน

.....

วัตถุประสงค์ของการถอดบทเรียน

๑. ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้เพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ชุมชนชลประทาน
๒. ศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาศูนย์เรียนรู้เพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ชุมชนชลประทาน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อสนองแนวพระราชดำริ และสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) งบประมาณประจำปี ๒๕๖๘ และระยะที่ ๕ ปีที่เจ็ด (ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ – กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๙)
๒. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะมูลฝอย การจัดการน้ำเสีย การจัดการพลังงานทางเลือก และเป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลด้านวิชาการและด้านสิ่งแวดล้อม
๓. เพื่อเป็นแหล่งสาธิตการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากขยะรีไซเคิล การหมักปุ๋ยอินทรีย์และการจัดการสิ่งแวดล้อมในรูปแบบต่างๆ
๔. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และศึกษาวิจัยแก่นักเรียน นักศึกษา นักวิชาการ เจ้าหน้าที่และประชาชนที่สนใจหน่วยงานต่างๆ
๕. เพื่อเป็นแหล่งอนุรักษ์สมุนไพรและสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของพันธุกรรมพืชที่เป็นสมุนไพรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในเทศบาลเมืองวารินชำราบ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และประเทศไทย
๖. เพื่อส่งเสริมให้เป็นแหล่งเรียนรู้แหล่งสมุนไพรท้องถิ่นและศูนย์รวบรวมพันธุ์พืชสมุนไพรในท้องถิ่นแก่นักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชนทั่วไป

สภาพแวดล้อมและบริบทของพื้นที่

๑. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑.๑ ประวัติชุมชนชลประทาน

ชุมชนชลประทาน เป็นชุมชนเก่าแก่อายุมากกว่า ๑๐๐ ปี มีประชาชนอาศัยอยู่ภายในอำเภวารินชำราบ ซึ่งตั้งบ้านเรือนริมลำน้ำธรรมชาติ คือ ลำค่าน้ำแซบ ที่ไหลผ่านในอำเภวารินชำราบ เดิมหมู่บ้านที่ชื่อว่า บ้านริมค่าน้ำแซบ ประชาชนในสมัยนั้น ไม่มีน้ำประปาใช้ ใช้แหล่งน้ำนี้ในการอุปโภคบริโภค เพราะน้ำมีรสชาติอร่อย จึงชื่อว่า ลำค่าน้ำแซบ ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๗ กรมชลประทานได้รับมอบพื้นที่ให้ทำการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กที่ก่อสร้างเพื่อทำการเกษตร จากนั้น ก็มีประชาชนย้ายถิ่นฐานมาอาศัยมากขึ้น ส่วนใหญ่ เป็นครอบครัวทหาร เนื่องจากมีพื้นที่ติดกับพื้นที่ของมณฑลทหารบกที่ ๒๒ ต่อมาจึงเรียกชุมชนนี้ว่า ชุมชนชลประทาน สภาพชุมชนในปัจจุบันเป็นชุมชนเมืองกึ่งหนาแน่น มีสถานที่สำคัญหลายแห่งภายในเขตชุมชน เช่น โรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ สำนักงานสาธารณสุขอำเภวารินชำราบ โบสถ์ของคริสต์ศาสนา ตลาดสด ทำให้ในปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่มีกิจการค้าขายและรับจ้าง และบางส่วนเป็นครอบครัวข้าราชการ

๑.๒ ที่ตั้งชุมชนชลประทาน

ชุมชนชลประทาน ที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบเป็นชุมชนเขตเมืองกึ่งหนาแน่น

ทิศเหนือ ติดกับลำน้ำแซบ โรงเรียนบ้านเด็กวารินชำราบ ชุมชนวัดวารินทราราม

ทิศตะวันออก ติดกับอ่างเก็บน้ำเศรษฐกิจเสนีย์ โรงพยาบาลค่ายสรรพสิทธิประสงค์
มณฑลทหารบกที่ ๒๒

ทิศตะวันตก ติดกับโรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติและชุมชนห้าแยก

ทิศใต้ ติดกับถนนสถิตนิมานกาลและชุมชนต้นไต้

พื้นที่ ประมาณ ๑๐๐ ไร่

การถอดบทเรียนการดำเนินงานนวัตกรรมในชุมชนศูนย์เรียนรู้เพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ชุมชนชลประทาน